

PHÉP TRỪ SỐ THẬP PHÂN

Hướng dẫn giải

Giáo viên: Nguyễn Thị Huệ

Bài 1. Đặt tính rồi tính.

a) $4,51 - 2,45$

b) $12,45 - 2,518$

c) $20,57 - 12,12$

d) $134,07 - 104,2$

HDG:

$$\begin{array}{r} 4,51 \\ - 2,45 \\ \hline 2,06 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12,45 \\ - 2,518 \\ \hline 9,932 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20,57 \\ - 12,12 \\ \hline 8,45 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 134,07 \\ - 104,2 \\ \hline 29,87 \end{array}$$

Bài 2. Tính:

a) $123,453 - 21,54$

b) $51,07 - 42,841$

c) $101,9 - 98,99$

d) $221,45 - 148,2$

HDG:

a) $123,453 - 21,54 = 101,913$

b) $51,07 - 42,841 = 8,229$

c) $101,9 - 98,99 = 2,91$

d) $221,45 - 148,2 = 73,25$

Bài 3. Một đường gấp khúc gồm 3 đoạn, đoạn thứ nhất dài 15,3m; đoạn thứ nhất dài hơn đoạn thứ hai 2,1m; đoạn thứ ba ngắn hơn tổng độ dài hai đoạn đầu 16,35m. Tính độ dài đoạn thứ ba.

HDG:

Đoạn thứ hai dài là: $15,3 - 2,1 = 13,2(\text{m})$

Đoạn thứ ba dài là: $(15,3 + 13,2) - 16,35 = 12,15(\text{m})$

Bài 4*. Viết chữ số thích hợp vào dấu * trong phép tính sau:

$$\begin{array}{r} 976,18 \\ \text{a) } - \text{***},** \\ \hline 207,22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5*,36 \\ \text{b) } - 20,7* \\ \hline *2,*8 \end{array}$$

HDG:

a) Thay dấu * bằng các chữ cái a, b, c, ... như sau :

$$\begin{array}{r} 976,18 \\ - \quad ***,** \\ \hline 207,22 \end{array} \Rightarrow \begin{array}{r} 976,18 \\ - \quad abc,de \\ \hline 207,22 \end{array}$$

Hàng phần trăm: có $8 - 6 = 2$ nên chữ số e là 6.

Hàng phần chục: có chữ số 1 hàng phần chục mượn 1 từ hàng đơn vị trừ đi 2 được 9 nên d là 9.

Hàng đơn vị: 1 mượn 1 từ hàng chục trừ đi 9 được 7 nhưng do hàng đơn vị nhớ 1 từ hàng phần chục nên c là 8.

Hàng chục: có $7 - 7 = 0$ do nhớ 1 từ hàng đơn vị nên chữ số b là 6.

Hàng trăm: có $9 - 7 = 2$ nên chữ số a là 2.

$$\begin{array}{r} 976,18 \\ - \quad abc,de \\ \hline 207,22 \end{array} \Rightarrow \begin{array}{r} 976,18 \\ - \quad 268,96 \\ \hline 207,22 \end{array}$$

b) Thay dấu * bằng các chữ cái a, b, c, ... như sau :

$$\begin{array}{r} 5*,36 \\ - \quad 20,7* \\ \hline *2,*8 \end{array} \Rightarrow \begin{array}{r} 5a,36 \\ - \quad 20,7b \\ \hline c2,d8 \end{array}$$

Hàng phần trăm: do hiệu là $8 > 6$ nên bị trừ 6 nên phải mượn 1 từ hàng phần chục ta có $16 - 8 = 8$. Vậy b là 8.

Hàng phần chục: 7 nhớ 1 là 8. 3 không trừ được 8 nên phải mượn 1 từ hàng đơn vị là $13 - 8 = 5$. Vậy d là 5.

Hàng đơn vị: 0 nhớ 1 là 1. $a - 1 = 2$ nên a là 3.

Hàng chục: $5 - 2 = 3$ nên c = 3.

$$\begin{array}{r} 5a,36 \\ - \quad 20,7b \\ \hline c2,d8 \end{array} \Rightarrow \begin{array}{r} 53,36 \\ - \quad 20,78 \\ \hline 32,58 \end{array}$$

Bài 5. Tính.

a) $25,7 + 15,09 - 37,95$

b) $145,8 - 1,8 - 52,73$

c) $411,21 - (56,51 + 62,2) + 1,02$

d) $221,01 + (55 + 45,014) - 101,29$

HDG:

a) $25,7 + 15,09 - 37,95 = 2,84$

b) $145,8 - 1,8 - 52,73 = 91,27$

c) $411,21 - (56,51 + 62,2) + 1,02 = 293,52$

d) $221,01 + (55 + 45,014) - 101,29 = 219,734$

Bài 6. Tìm x:

a) $13,45 - 2,5 + x = 11,78$

b) $28,42 - x + 5,22 = 19,08$

c) $x - 146,5 + 24,52 = 35,7$

d) $505,8 - x - 124,4 = 23,5 + 304,51$

HDG:

a) $13,45 - 2,5 + x = 11,78$

$$10,95 + x = 11,78$$

$$x = 11,78 - 10,95$$

$$x = 0,83$$

b) $28,42 - x + 5,22 = 19,08$

$$33,64 - x = 19,08$$

$$x = 33,64 - 19,08$$

$$x = 14,56$$

c) $x - 146,5 + 24,52 = 35,7$

$$x - (146,5 - 24,52) = 35,7$$

$$x - 121,98 = 35,7$$

$$x = 35,7 + 121,98$$

$$x = 157,68$$

d) $505,8 - x - 124,4 = 23,5 + 304,51$

$$381,4 - x = 328,01$$

$$x = 381,4 - 328,01$$

$$x = 53,39$$

Bài 7. Tính nhanh.

a) $100,245 - 1,4 - 1,7 - 1,6 - 1,3 - 1,2 - 1,9 - 1,1 - 1,8$

b) $20 - 2,27 - 2,21 - 2,22 - 2,26 - 2,23 - 2,28 - 2,24 - 2,29$

c) $12500 - 22,222 - 33,333 - 66,666 - 44,444 - 88,888 - 77,777$

HDG:

$$\begin{aligned} & \text{a) } 100,245 - 1,4 - 1,7 - 1,6 - 1,3 - 1,2 - 1,9 - 1,1 - 1,8 \\ & = 100,245 - (1,4 + 1,6) - (1,2 + 1,8) - (1,3 + 1,7) - (1,1 + 1,9) \\ & = 100,245 - 3 - 3 - 3 - 3 = 88,245 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{b) } 20 - 2,27 - 2,21 - 2,22 - 2,26 - 2,23 - 2,28 - 2,24 - 2,29 \\ & = 20 - (2,27 + 2,23) - (2,21 + 2,29) - (2,22 + 2,28) - (2,24 + 2,26) \\ & = 20 - 4,5 - 4,5 - 4,5 - 4,5 = 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \text{c) } 12500 - 22,222 - 33,333 - 66,666 - 44,444 - 88,888 - 77,777 \\ & = 12500 - (22,222 + 88,888) - (33,333 + 77,777) - (44,444 + 66,666) \\ & = 12500 - 111,11 - 111,11 - 111,11 = 12500 - 333,33 = 12166,67 \end{aligned}$$

Bài 8. Lượng thóc dự trữ trong kho là 3,25 tấn, lượng ngô dự trữ trong kho ít hơn thóc 8 tạ. Hỏi trong kho có tất cả bao nhiêu tấn ngô và thóc ?

HDG:

$$8 \text{ tạ} = 0,8 \text{ tấn}$$

$$\text{Trong kho có lượng ngô là: } 3,25 - 0,8 = 2,45 \text{ (tấn)}$$

$$\text{Trong kho có tất cả số ngô và thóc là: } 3,25 + 2,45 = 5,7 \text{ (tấn)}$$

Bài 9. Anh Lâm cao 1,66m, em Hùng thấp hơn anh Lâm 32cm. Anh Tú có chiều cao bằng trung bình cộng chiều cao của anh Lâm Hùng. Hỏi anh Tú cao bao nhiêu mét ?

HDG:

$$32\text{cm} = 0,32\text{m}.$$

$$\text{Chiều cao của anh Hùng là: } 1,66 - 0,32 = 1,34(\text{m})$$

$$\text{Chiều cao của anh Tú là: } (1,34 + 1,66) : 2 = 3 : 2 = 1\frac{1}{5} = 1\frac{5}{10} = 1,5(\text{m})$$

Bài 10. Trong thùng có 100 lít dầu. Lần thứ nhất người ta rót ra 32,5 lít, lần thứ hai rót tiếp 43,7 lít. Hỏi trong thùng còn lại bao nhiêu lít dầu ?

HDG:

$$\text{Cả hai lần rót ra số lít dầu là: } 32,5 + 43,7 = 76,2 \text{ (lít)}$$

$$\text{Trong thùng còn lại số lít dầu là: } 100 - 76,2 = 23,8 \text{ (lít)}$$

Giáo viên : Nguyễn Thị Huệ

Nguồn : Hocmai